

DEVECİLİK KÜLTÜRÜNDE DAYLAK GÜREŞLERİ

1

Devrim ERTÜRK
Süleyman ŞANLI

Giriş

Devenin kullanım alanlarından bir tanesini deve güreşleri oluşturmaktadır. Konargöçer yaşam biçiminin vazgeçilmez unsurlarından biri olan deve, yerleşik hayata geçişin artmasıyla birlikte güreş sahalarında daha çok görünür hale gelmektedir. Bir anlamda Anadolu'da ve özellikle Batı Anadolu bölgesinde deveciliğin devamını sağlayan temel etkenin deve güreşleri olduğu söylenebilir. Bu doğrultuda deve güreşçiliği üzerinden deve varlığı ve sayısı hızla artmaktadır. Develerin güreştirilmesi insanlık tarihi kadar eski olmasına rağmen, Kıyı Anadolu'da develerin güreştirilmesi ve bunun yerel eğlence kültürü ile de birleşerek yaygınlaşması yaklaşık iki yüz yıllık bir tarihe sahiptir. Ticaretin yaygınlaşmaya başladığı dönemde deve güreşleri organizasyon boyutunu alarak kurumsallaşmaya ve yerelleşmeye başlamıştır. Bugüne kadar devam eden bu süreçte güreşlerin yapıldığı Çanakkale, Balıkesir, Manisa, İzmir, Manisa, Aydın, Denizli, Muğla ve Antalya illerinde binlerce deve, deve sahibi, savran ve güreş sever bulunmaktadır. Güreş sezonu olan kasım ayının ortasından mart ayının sonuna kadar her hafta sonu deve sahipleri, savranlar ve seyirciler güreşleri izlemek için yüzlerce kilometre yol katetmektedir.

Deve sayısının çoğalması ve genç develerin Türkiye'ye gelmesi, deve güreşlerinin yanında bir de daylak güreşlerini ortaya

KAYNAKLAR

- Layder, D. (2013). Sosyolojik Araştırma Pratiği, Çev.Serdar Ünal, Ankara: Heretik Yayıncılık.
- Neuman, W. L. (2009), Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar I-II, Çev. Sedef Özge, İstanbul: Yayın Odası.
- Ertürk, D. ve Şanlı, S. (2018). Gelenekten Moderne Anadolu'da Devecilik, Turkish Studies, 13 (26), 613-635, DOI: 10.7827/TurkishStudies.14379
- Ertürk, D. (2019). Kültürel Bir Eğlence: Geleneksel Deve Güreşleri, Kültür, Gelenek ve Eğlence Deve Güreşleri, (Edt.), D. Ertürk ve S. Şanlı, 19-41, Çizgi Kitabevi, Konya.
- Ertürk, D. (2017). Türkiye'de Devecilik: Türkiye'de Devecilik Kültürü ve Deve Güreşleri, içinde (Edt.), D. Ertürk ve S. Şanlı, ss.13-21, Gece Kitaplığı Yayınları, Ankara.
- Hatipoğlu, G. & Avcı, E. (2019). Selçuk-Efes Deve Güreşleri Festivalinin Turizm İşletmeleri Açısından Niş Pazarlama Kapsamında Değerlendirilmesi. In D. Ertürk & Ö. Gökdemir (Eds.), III.Uluslararası Devecilik Kültürü ve Deve Güreşleri Sempozyumu 17-19 Ocak 2019 Selçuk, İzmir 1.Cilt Sosyal Bilimler. İzmir: Selçuk Efes Kent Belleği Yayınları.
- Şanlı, S. (2018). Yörük Kültürü ve Zanaatları: Devecilik Kültüründe Havut, Havutçuluk ve Havut Ustaları, (Edt.) D. Ertürk ve S. Şanlı, 77-93, Çizgi Kitabevi.